

Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktige
2019 10 07

HANINGE KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen

2019 -10- 01

Diariernr

170 § KS 2019/416

Svar på interpellation

---

från Samuel Skånberg (V) om klimat- och
miljöarbetet i kommunen

2019 10 07

Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktige
2019 10 07

Svar på interpellation från Samuel Skånberg (V) om klimat- och miljöarbetet i kommunen

Jag vill lämna följande svar.

Arbete pågår på bred front för att genomföra åtgärder i klimat- och miljöpolitiska programmet (KMPP).

1. Hur många av de etappmål som skulle vara uppnådda år 2018 har uppnåtts?

Sex etappmål i KMPP har målar 2018. Av dessa är ett etappmål uppnått och tre är nära att uppnås.

Etappmålet om att bebyggelseutvecklingen sker på ett sådant sätt att negativ påverkan på områden med betydelse för biologisk mångfald undviks uppnåddes 2018. Etappmålet behöver beaktas och uppfyllas löpande. Bekämpning av jätteloka pågår på alla kommunens fastigheter med känd förekomst. Enstaka privata fastighetsägare har ännu inte påbörjat bekämpningen. Arbetet med att ta fram riktlinjer för Haninge för hållbart byggande avvaktar det regionala projekt som initierats av länsstyrelsen i Stockholms län om att skapa användbara kriterier för hållbart byggande och boende i Stockholms län. Haninge deltar i en referensgrupp till projektet. Arbetet med att ta fram en bullerkartläggning pågår men är inte slutfört.

För de två etappmålen som rör upphandling under fokusområde Hållbar konsumtion och resurseffektiva kretslopp har åtgärder ännu inte påbörjats.

2. Hur ligger vi till med de andra målen och etappmålen? Speciellt de etappmål som ligger närmast i tid, de som ska vara uppfyllda år 2020 och 2022?

Nio etappmål har målar 2020 och sex etappmål har målar 2022.

Inom fokusområde fossilfria resor och transporter bedöms etappmålen om andelen inköpt fossilfritt bränsle 2020 samt antalet publika laddplatser och tankställen för förnybara drivmedel till 2022 att nås eller vara nära att nås till respektive målar. Etappmålet om minskade växthusgasutsläppen från transporter till 2022 bedöms vara nära att nås med nuvarande utveckling. Utsläppen 2016 hade minskat med sju procent jämfört med 2014, men med en kraftigt planerad befolkningsökning riskerar utsläppen att öka på sikt och utsläppsbilden 2022 är svår att bedöma.

Inom fokusområde hållbar stadsutveckling bedöms etappmålet om energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder sammantaget att vara nära att nås till 2020. För kommunala lokaler är målvärdet för 2020 redan uppnått då energiförbrukningen 2018 har minskat med drygt 20 % jämfört med 2009.

För kommunala bostäder ser det i nuläget ut som om målet inte kommer att nås till 2020. Omvärldsanalys och faktainsamling har påbörjats inför arbetet med att ta fram en grönstrukturplan och en plan för klimatanpassning. Bedömningen är att dessa etappmål kommer nås eller vara nära att nås till mållåret 2020. Arbetet med att ta fram en plan för att hantera misstänkt förorenad kommunalägd mark till 2020 har inte påbörjats och bedöm inte nås till mållåret.

Inom fokusområde rent vatten och naturens mångfald pågår arbete för att nå etappmålet om naturvårdande skötsel på minst 30 hektar naturmark utanför detaljplan till 2020. Flera åtgärder har genomförts för att öka den biologiska mångfalden, men ytterligare åtgärder behövs för att nå målet.

Etappmålet om att skydda ytterligare minst 600 hektar mark med höga naturvärden till 2022 bedöms vara möjligt att nå eller nära att nå till mållåret. De områden som listas i Naturvårdsplanens tillhörande åtgärdsplan omfattar mer än 600 hektar på både kommunägd och enskild mark.

Inom fokusområde hållbar konsumtion och resurseffektiva kretslopp pågår ett brett arbete med att minska klimat- och miljöpåverkan från kommunens livsmedelsinköp. För vissa verksamheter är måluppfyllelse redan nådd avseende andelen ekologiska inköp. Nya livsmedelsavtal har upphandlats med krav på att all ren köttråvara ska vara med ursprung från Sverige. Köttkonsumtionen minskar stadigt men enstaka verksamheter behöver aktivt påbörja arbetet för att etappmålet ska nås till mållåret 2022. Statistik saknas idag för att följa upp etappmålet om att ta bort material som kan misstänkas innehålla skadliga ämnen i kommunens förskolor.

Kommunen är sedan årsskiftet medlem i Byggvarubedömning (BVB) som tillhandahåller information och verktyg för att kunna följa upp kemiskt innehåll, miljöpåverkan och till viss del social påverkan av byggrelaterade produkter. Etappmålen om att kommunala verksamheter och hushåll ska sortera ut matavfall är nära att uppnås till 2020. SRV Återvinning har ansvar för åtgärdsarbetet.

3. Hur ser arbetet ut kring skydd av natur? Vilka områden kommer att skyddas och när?

I kommunen finns många naturområden med sådana naturvärden att de motiverar ett långsiktigt skydd. I Naturvårdsplanen med tillhörande åtgärdsplan listas (såsom Samuel Skånberg (V) har nämnt i sin interpellation) Högstaskogen (mellan Skutans gård och Tyresta by), Nordankärrsberget med omgivningarna i det sjörika området Ramsjön-Svartsjön-Lycksjön, Forsla kärr med omgivande skog (söder om Brandbergen och Svartbäcken), Norrbyskogen i Vendelsö, delar av Hanveden mellan Hemfosa och Träksjön.

I Ekodatabasen (tidigare Naturkatalogen) redovisas ytterligare områden. Skydd av Söderbyskogens naturvärden har till exempel aktualiserats under senare år och områdets naturvärden har registrerats som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen hösten 2018. Kommunstyrelseförvaltningen avser att begära direktiv för arbetet med de olika områdena. Avsikten är att arbete kan pågå parallellt med flera områden. Förutom kommunägd mark berörs även privata markinnehavare.

När det gäller Norrbyskogen (ca 60 ha) pågår samverkan med markägaren Turbinen AB, för att genomföra en fördjupad inventering och kartering av områdets värden för naturen och friluftslivet. Arbetet ska leda fram till en preliminär avgränsning av ett möjligt blivande naturreservat eller biotopskyddsområde. Denna utredning är i enlighet med översiktsplanen (ÖP2030). (Arbetet har försenats, eftersom kommunstyrelsens förvaltning fick gå ut på förnyad upphandling av konsulter, då det inte inkom några anbud under våren. Anbud har nu inkommit, men upphandlingen är inte klar.)

4. Anser du att trafikarbetet med bil kommer att minska genom byggandet av motorvägen Tvärförbindelse Södertörn och att motorvägen kommer förenkla för oss att nå våra klimatmål?

Tvärförbindelse Södertörn avlastar det regionala vägnätet samt ger en sammanhållen väg tvärs över Södertörn i syfte att skapa förutsättningar för smidigare arbetspendling, regional utveckling, utveckling av kollektivtrafiken samt säkrare transporter för människor och gods i södra Stockholmsregionen. Den bidrar till att utveckla och stärka Haninge som en regional stadskärna. Den nya vägen ger möjlighet till utvecklad och attraktiv kollektivtrafik med stombussar som förbinder Haninge med övriga delar på Södertörn och norra delarna av länet.

Idag saknas också möjlighet att cykla mellan Haninge och Huddinge/Flemingsberg därför är det efterlängtat att ny cykelförbindelse byggs som skapar förutsättning för att fler ska kunna genomföra resor med cykel som färdmedel. Tvärförbindelsen är även nödvändig för säkra och effektiva godstransporter mellan E4/E20 och väg 73, inte minst i samband med utvecklingen av Norviks hamn i Nynäshamn och för utveckling av våra arbetsplatsområden i både Jordbro företagspark och Albyberg.

Forskning visar att ökad vägkapacitet skapar ny trafik utöver den trafik som omfördelas till den nya vägen från andra vägar (s.k. inducerad trafik) . Det finns därför en risk att trafikarbetet med bil kommer att öka med Tvärförbindelsen.

Forskningen visar också att genom planering och investeringar kan man styra vilka trafikslag som får störst fördel av den nya vägen och man kan på det sättet styra efterfrågan på färdväg. Detta är viktigt att ta fasta på i planeringen av Tvärförbindelsen för att inte öka trafikarbetet med bil och möjliggöra att vi når våra klimatmål.

Idag är det inte många som väljer kollektivtrafikresande mellan Haninge och Huddinge/Flemingsberg. Den framtida stombuss J kommer få en kortare och effektivare resa och möjliggöra effektiva kollektivtrafikresor mellan Haninge och Flemingsberg. Den nya gång- och cykelvägen kommer möjliggöra cykelpendling på sträckan, vilket idag är näst intill omöjligt.

Trafikverket håller just nu på med en analys där de bland annat tittar på frågan om hur trafikarbetet kommer att påverkas av Tvärförbindelsen. De preliminära analyserna pekar på en knapp märkbar ökning av trafikarbetet för Stockholmsregionen som helhet i och med utbyggnaden av Tvärförbindelsen. Rapporten kommer att publiceras under hösten och det ska bli intressant att ta del av analysen kring dessa resultat och hur detta kan användas i den fortsatta planeringen av Tvärförbindelsen.

5. Hur kommer du att verka för att det ska bli minskat trafikarbete med bil och för en mer transportsnål samhällsplanering?

Detta är en viktig utgångspunkt i den antagna Trafikstrategin för Haninge kommun. Målbilden för trafiksystemet i Haninge tar sin utgångspunkt bland annat i att kommunen ska arbeta med att samordna stads- och trafikplanering.

Tät bebyggelse är en av de allra mest effektiva åtgärderna för att bland annat minimera antalet resor, minska resornas längd, skapa bra underlag för kollektivtrafik och få fler att gå och cykla. Vidare är det viktigt med god samverkan med andra aktörer, minska den regionala obalansen mellan arbetsplatser och bostäder genom att exempelvis tillskapa fler arbetstillfällen i kommunen och utgå från fakta kring resbeteende vid planering. Målbilden och målen i Trafikstrategin konkretiseras i planer och program. En ny trafikplan är exempelvis på gång att tas fram av Stadsbyggnadsförvaltningen.

En effektiv samhällsplanering där man bygger sammankopplat och nära är även en av de bärande idéerna i stadsutvecklingsplanen för Haninge stad. Genom en samhällsplanering och som prioriterar gång-, cykel- och kollektivtrafik och där man uppmuntrar hållbara resvanor finns goda möjligheter att minska trafikarbetet med bil.

6. Hur ofta och på vilket sätt kommer uppföljningen av målen i det klimat- och miljöpolitiska programmet att ske?

Uppföljningen av arbetet redovisas årligen i kommunens årsredovisning.

I årsredovisningen för 2018 redovisades en sammanfattning av kommunens klimat- och miljöarbete kopplat till det klimat- och miljöpolitiska programmet under rubriken "Klimat och miljö". Vi kommer fortsätta se över hur vi kan ge en tydlig redovisning av arbetet i årsredovisningen.

7. Tycker du att klimat- och miljöarbetet går enligt plan? Eller finns det något mer som behöver göras för att vi ska nå målen?

Man kan alltid önska sig mer och uppföljningen av målen i det klimat- och miljöpolitiska programmet visar att arbetet med de etappmål som rör hållbarhetsfrågor vid upphandling ännu inte har kommit igång. Miljökrav i offentlig upphandling lyfts i allt fler sammanhang fram som ett viktigt verktyg för att nå olika miljömål. Rätt ställda miljökrav i rätt upphandlingar har potential att vara ett effektivt verktyg att minska kommunens klimat- och miljöpåverkan. Det är därför viktigt att arbetet påbörjas med att hitta formerna för ett strukturerat och strategiskt arbetssätt att ställa tydliga och uppföljningsbara miljökrav i upphandlingar där det finns en stor potential att minska klimat- och miljöpåverkan.

Ett annat område där det är viktigt att inte tappa fart är arbetet med att kommunens resor och transporter är fossilfria 2025. Vi ser ut att nå etappmålet till 2020 om 50% fossilfritt, men för att nå till 100 % fossilfritt behöver ett strategiskt tänk göras redan nu för att resan dit ska kunna ske till en så låg kostnad som möjligt.

Ett annat intressant område är digitaliseringens möjligheter till minskad miljöpåverkan. Digitala lösningar är ett område där ekonomi och miljö har stor potential att gå hand i hand. Ett konkret exempel är ökad användning av digitala möten för att minska resorna samt former och rutiner för digital ärendehantering.

8. Anser du att förvaltningarna har tillräckligt med resurser för att prioritera klimat- och miljöarbetet i tillräcklig mån för att vi ska nå målen i det klimat- och miljöpolitiska programmet?

Begränsningar i personella resurser gör naturligtvis att kommunen inte har möjlighet att gå snabbare fram inom alla områden. Klimat- och miljöarbetet innebär i många fall ett förändrings- och utvecklingsarbete som kräver samverkan mellan olika delar av förvaltningarna. För detta krävs bland annat möjlighet att frigöra tid för arbetsuppgifter som inledningsvis ligger utanför de nuvarande ordinarie arbetsuppgifterna. Ett exempel är att det kan saknas resurser till att utnyttja medel som finns att söka eller har möjlighet att driva eller delta i utvecklingsprocesser.

Skyddet av mark i enlighet med det klimat- och miljöpolitiska programmet kommer på sikt att kräva finansiering av markköp och intrångsersättning utöver det bidrag som kan erhållas av staten. Även arbetet med att alla kommunens vattenförekomster ska kunna nå god status till 2027 kommer att behöva resurser. Att ta fram underlag och sedan genomföra alla nödvändiga åtgärder tar lång tid och innebär stora kostnader. I nuläget påbörjas den första åtgärdsplanen, sedan finns det ytterligare 15 vattenförekomster som ska omfattas av åtgärdsplaner senast år 2024 enligt etappmålet för framtagandet av åtgärdsplaner.

9. Vad säger tjänstepersonerna som arbetar med de här frågorna om möjligheterna att nå målen? Vad efterfrågar de för att vi ska kunna nå målen?

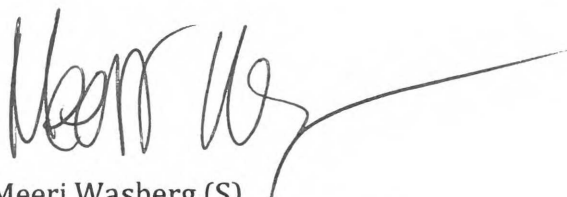
Se svar på fråga 7 och 8 ovan.

10. I vilket politiskt forum ska det klimat- och miljöpolitiska arbetet fortsätta? Kommer det att skapas en ny beredning eller nämnd med ansvar för de frågorna?

I huvudsak kommer arbetet med det klimat- och miljöpolitiska arbetet fortsätta utifrån det av kommunfullmäktige beslutade klimat- och miljöpolitiska programmet och detta följs upp av kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen. Kommunledningen har också diskuterat möjligheten att tillskapa en beredning för att ytterligare gå vidare med detta arbete. Vi har dock ännu avvaktat tillsättandet av denna beredning för att ge oss tid att formulera ett relevant uppdragsdirektiv i relation till det som redan gjorts och de utmaningar som vi kan se när arbetet med det fastslagna programmet kommit en bit på väg.

Jag förstår att otåligheten är stor och vi är många som vill kunna gå snabbare fram i vissa frågor, men jag är också övertygad om att vi ibland måste låta våra kompetenta tjänstemän göra sitt jobb och få se resultatet av detta innan vi rusar vidare mot nya politiska mål.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag att kommunfullmäktige beslutar att anse interpellationen besvarad.

Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande